
INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM,
ul. Uniwersytetu Poznańskiego 4, 61-614 Poznań

grudzień 2022

W dniu 7.11.2022 w Auli Lubrańskiego w Collegium Minus odbyła się uroczystość odnowienia doktoratu prof. dra hab. Lecha Drewnowskiego. Poniżej zamieszczamy przemówienie dziękana prof. UAM dra hab. Krzysztofa Dyczkowskiego i laudację prof. dra hab. Witolda Wnuka wygłoszone podczas tej uroczystości.

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Mirosław Krzyśko został członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Statystycznego. Godność ta została mu nadana podczas 40-tej konferencji *Wielowymiarowa Analiza Statystyczna*, która odbyła się w Uniwersytecie Łódzkim w dniach 7–9.11.2022.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 6.12.2022 odbędzie się XXX Uroczysty Wykład im. Władysława Orlicza – prof. dr hab. Ludomir Newelski (Uniwersytet Wrocławski) wygłosi wykład pt. „Grupy Ellisa”.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Naukowa dyscyplin matematyka i informatyka na posiedzeniu w dniu 29.11.2022 wyznaczyła prof. UAM dra hab. Jerzego Szymańskiego na promotora w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora mgr Barbarze Borkowicz, a dr Edytę Juskowiak na promotora pomocniczego.

★ ★ ★ ★ ★

Na tym samym posiedzeniu Rada Naukowa wyznaczyła prof. UAM dra hab. Filipa Gralińskiego na promotora w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora mgrowi Jakubowi Pokrywce.

★ ★ ★ ★ ★

Rada wyznaczyła też następujących promotorów dla studentów I roku Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych UAM:

- prof. UAM dra hab. Krzysztofa Piszczka dla mgra Krzysztofa Koczorowskiego,
- prof. dra hab. Tomasza Schoena dla mgra Tomasza Kościuszko,
- prof. UAM dra hab. Krzysztofa Dyczkowskiego (promotor) i dr Izabelę Bondecką-Krzykowską (promotor pomocniczy) dla mgr Zuzanny Kowalskiej,
- prof. dra hab. Tomasza Schoena dla mgra Adama Krupowiesa.

★ ★ ★ ★ ★

Cytat

Tak dalece, jak matematyczne twierdzenia dotyczą rzeczywistości, nie są one pewne, a o ile są one pewne, to nie dotyczą rzeczywistości. [...] Postęp spowodowany przez aksjomaty polega na zdecydowanym oddzieleniu formy logicznej od treści rzeczywistych i intuicyjnych. [...] Aksjomaty są nieprzymuszonymi tworam i ludzkiego umysłu [...]. Przywiązuję wielkie znaczenie do takiej interpretacji geometrii, ponieważ gdybym nie został z nią zaznajomiony, nie byłbym nigdy w stanie rozwinąć teorii względności.

Albert Einstein

★ ★ ★ ★ ★

Prof. dr hab. Jerzy Kaczorowski został w dniu 16.11.2022 wybrany po raz kolejny na wiceprezesa Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu na kadencję 2023–2026.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 5.11.2022 prof. dr hab. Roman Murawski został podczas Walnego Zgromadzenia Polskiego Towarzystwa Logiki i Filozofii Nauki wybrany członkiem Rady tego towarzystwa.

★ ★ ★ ★ ★

Podczas Zgromadzenia Delegatów Polskiego Towarzystwa Matematycznego, odbywającego się w Instytucie Matematycznym PAN w Warszawie w dniu

19.11.2022 dr Bartosz Naskręcki został wybrany do Zarządu Głównego PTM na kadencję 2023–2025, a prof. Jerzy Jaworski został wybrany do Sądu Koleżeńskiego PTM. Z Oddziału Poznańskiego PTM w Komisji Rewizyjnej zasiadał będzie dr Marcin Borkowski.

* * * * *

W dniu 23.11.2022 odbyła się uroczystość wręczenia nagród w szóstej edycji akcji „Liczymy ankiety!”. Po raz czwarty nasz wydział znalazł się na podium, dzięki czemu społeczność naszego wydziału otrzymała nagrodę w wysokości 3000 zł. Nagrodę będzie można przeznaczyć na dowolny cel wskazany przez studentów. Symboliczne czeki wręczyła nagrodzonym prorektor ds. studenckich i kształcenia prof. dr hab. Joanna Wójcik. W spotkaniu wzięli udział także przedstawiciele władz oraz Rad Samorządu Studentów z nagrodzonych jednostek.

* * * * *

Mgr inż. Artur Nowakowski, doktorant w dziedzinie tłumaczenia automatycznego, otrzymał stypendium Fundacji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Uroczystość wręczenia stypendiów odbyła się w dniu 21.11.2022 w siedzibie Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego.

* * * * *

W dniach 4–6.11.2022 w Katowicach na Uniwersytecie Śląskim odbyły się studenckie zawody matematyczne „International Student Team Competition in Mathematics” (ISTCiM). Nasz wydział na tych zawodach reprezentowany był przez piątkę studentów: Filipa Pieczętkiewicza, Marcina Konysza, Jana Krzyżaniaka (pierwszy rok studiów licencjackich), Natalię Adamską, Zofię Gołaską (trzeci rok studiów licencjackich) oraz doktoranta Grzegorza Adamskiego. Opiekunem i *team leaderem* był prof. UAM dr hab. Artur Michalak.

W zawodach wzięło udział 60 studentów i doktorantów, z pięciu krajów: Polski, Turkmenistanu, Austrii, Słowacji i Niemiec, reprezentujących 14 uczelni wyższych. Na zawodach ISTCiM zawodnicy podzieleni są na trzy kategorie: kategoria I – studenci studiów licencjackich, kategoria II – studenci studiów magisterskich, kategoria III – doktoranci. Zawody podzielone są na dwie części: indywidualną i zespołową. W kategorii III Grzegorz Adamski zajął pierwsze miejsce i zdobył złoty medal oraz dyplom pierwszego stopnia. W kategorii I studenci Natalia Adamska, Zofia Gołaska, Filip Pieczętkie-

wicz zajęli piętnaste miejsce i zdobyli srebrne medale oraz dyplomy drugiego stopnia. Podobnie Jan Krzyżaniak zdobył srebrny medal oraz dyplom drugiego stopnia. Marcin Konysz zdobył brązowy medal oraz dyplom trzeciego stopnia. Drużyna w składzie: Grzegorz Adamski, Natalia Adamska, Zofia Gołaska, Filip Pieczętkiewicz i Marcina Konysz w klasyfikacji drużynowej zajęła drugie miejsce i zdobyła złoty medal. Nasza drużyna minimalnie przegrała z drużyną reprezentującą Uniwersytet Jagielloński.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 16–17.11.2022 odbyła się w Warszawie konferencja *CyberEXPERT 2022* organizowana przez Eksperckie Centrum Szkolenia Cyberbezpieczeństwa im. Prof. Zdzisława Krygowskiego. Motywem przewodnim tegorocznej edycji konferencji była problematyka zagadnień związanych z osobami „zafanymi” dla organizacji, które w sposób świadomy lub nieświadomy stwarzają ryzyko, podatność, powodują utratę informacji. Konferencję rozpoczął wykładem inauguracyjnym dziekan naszego wydziału prof. UAM dr hab. Krzysztof Dyczkowski, który wziął również udział w panelu dyskusyjnym wspólnie z przedstawicielami MON. Po konferencji dziekan udzielił wywiadu dla portalu CyberDefence24.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 22.11.2022 odbyło się kolejne spotkanie dla młodzieży z cyklu „Po indeks z Pitagorasem”. Wykład artystyczny pt. „Matematyka i muzyka” wygłosili prof. UAM dr hab. Maciej Grześkowiak z naszego wydziału oraz dr hab. Piotr Niewiedział z Akademii Muzycznej w Poznaniu. Gośćmi spotkania byli również dr Piotr Sołkowicz (Akademia Muzyczna i Filharmonia Poznańska) oraz dr Paweł Kroczek (Akademia Muzyczna). W ramach wykładu uczestnicy mogli dowiedzieć się, w jaki sposób można rysować melodię na płaszczyźnie euklidesowej i jak ulega ona różnym przekształceniom. Było też mowa o konstruowaniu rytmów muzycznych za pomocą algorytmu Euklidesa.

★ ★ ★ ★ ★

Rada Samorządu Studentów naszego wydziału ukonstytuowała się w następującym składzie: przewodniczący – Jakub Sztuba, zastępca przewodniczącego – Vladyslav Serhienko, sekretarz – Maciej Kempniński. Delegatki do Parlamentu Samorządu Studentów: Nikoletta Środecka i Gabriela Piekarska.

★ ★ ★ ★ ★

W dniach 17–23.10.2022 miała miejsce kolejna edycja akcji „Podziel się książką”.

★ ★ ★ ★ ★

Od 8.11.2022 w bibliotece naszego wydziału prezentowana jest wystawa „Problemy w matematyce”. Wystawa potrwa do końca stycznia 2023.

★ ★ ★ ★ ★

Na przełomie października i listopada do księgozbioru biblioteki wprowadzono część książek przekazanych w lipcu tego roku przez Panią Halinę Rutkowską. Książki pochodzą z księgozbioru śp. dr Jerzego Rutkowskiego, byłego pracownika naszego wydziału. Dotyczą one głównie dydaktyki matematyki i informatyki.

★ ★ ★ ★ ★

Powstała nowa wersja strony z historią naszego wydziału:

<https://wmi.amu.edu.pl/strona-glowna/historia>.

★ ★ ★ ★ ★

Gośćmi wydziału byli w ostatnim okresie:

- 3–10.11.2022 – Enrique Perez (Hiszpania, Walencja, Universitat Politècnica de Valencia) – współpraca naukowa (opiekun: prof. dr hab. Mieczysław Mastyło),
- 3–10.11.2022 – Antonia Ferrer-Sapena (Hiszpania, Walencja, Politecnica de Valencia) – współpraca naukowa (opiekun: dr hab. dr Radosław Szwedek),
- 15–16.11.2022 – Damian Sobata (Austria, Wiedeń, University of Vienna) – współpraca naukowa (opiekun: prof. dr hab. Jerzy Kąkol),
- 16–18.11.2022 – Trishen Gunaratnam (Szwajcaria, Genewa, Uniwersytet Genewski) – współpraca naukowa (opiekun: dr Paweł Duch).

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 8.11.2022 prof. Enrique A. Sanchez Perez (IUMPA-Universitat Politècnica de Valencia, Hiszpania) wygłosił w ramach seminarium zakładów Teorii Operatorów, Analizy Funkcjonalnej i Analizy Matematycznej wykład pt. “The optimal domain of a Lipschitz map on a metric function space”.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 17.11.2022 dr Trishen Gunaratnam (Uniwersytet Genewski) wygłosił wykład pt. “Phase transitions for Φ_3^4 ”. Wykład dotyczył tematyki z pogranicza kwantowej teorii pola, fizyki statystycznej i rachunku prawdopodobieństwa.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 22.11.2022 odbył się kolejny wykład z serii AMU Invited Lecture Series w ramach programu ID-UB (organizator: Zakład Analizy Funkcjonalnej). Wykład zatytułowany “Some questions about Lipschitz-free spaces” wygłosił prof. Gilles Godefroy. Wykład odbył się w formie zdalnej przy użyciu platformy Zoom .

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 24.11.2022 dr Christian Gaß (Uniwersytet Warszawski) wygłosił wykład pt. „Renormalization in string-localized field theories: a microlocal analysis”. Wykład dotyczył matematycznych aspektów kwantowej teorii pola.

★ ★ ★ ★ ★

W dniu 25.11.2022 dr Mariusz Jurkiewicz (Wojskowa Akademia Techniczna) wygłosił wykład pt. „Bezpieczne schematy podpisu na kartach q -narnych”. Wykład odbył się w ramach Międzyuczelnianego Seminarium Kryptologicznego, które jest realizowane wspólnie przez trzy ośrodki: Uniwersytet Warszawski, Wojskową Akademię Techniczną oraz UAM.

★ ★ ★ ★ ★

W ostatnim okresie odbyły się następujące zagraniczne wyjazdy naukowe pracowników wydziału:

- 1–7.10.2022 – prof. dr hab. Leszek Skrzypczak, Niemcy, Apolda, F. Schiller Universität – *International Conference on Function Spaces and Applications*,

- 1–7.10.2022 – prof. dr hab. Dariusz Bugajewski, Niemcy, Apolda, Uniwersytet w Jenie – udział w konferencji *Function Spaces and Applications*,
- 1–8.10.2022 – dr Bartosz Naskręcki, Chorwacja, Dubrownik, Uniwersytet w Zagrzebiu – wykład na konferencji *Representation Theory XVII*,
- 3–5.10.2022 – prof. dr hab. Jerzy Kąkol, Czechy, Praga, Czeska Akademia Nauk – badania naukowe,
- 10–13.10.2022 – dr Paweł Duch, Finlandia, Helsinki, Uniwersytet Helsiński – wygłoszenie referatu na Seminarium Fizyki Matematycznej na Wydziale Matematyki i Statystyki,
- 14–26.10.2022 – prof. dr hab. Jerzy Kąkol, Izrael, Tel Aviv i Beer Sheva, Uniwersytet w Tel Aviwie i Ben Gurion University of the Negev – badania naukowe, praca nad wspólną publikacją,
- 24–28.10.2022 – prof. UAM dr hab. Wojciech Dybalski, Szwajcaria, Zurych, ETH Zurych – dyskusje naukowe z prof. G.M. Grafem i prof. J. Fröhlichem,
- 25.10–11.11.2022 – prof. dr hab. Krzysztof Pawałowski, USA, Nowy Orlean, Tulane University – udział w konferencji i wygłoszenie odczytu na zaproszenie organizatorów.

★ ★ ★ ★ ★

Kolejny już raz organizowana jest na naszym wydziale akcja Szlachetna Paczka. W tym roku zbieramy środki dla Pani Doroty (42 lata), jej męża Marcina (35 lat) oraz ich dzieci: Michała (14 lat), Kamila (8 lat), Weroniki (7 lat), Pauliny (4 lata) i Natalii (2 lata). Link do opisu rodziny i jej potrzeb znaleźć można na stronie <https://link.wmi.amu.edu.pl/JKydeg>. W akcję można włączyć się poprzez zakupienie/dostarczenie produktu. Wszelkie pytania kierować można na adres szlachetnapaczka@wmi.amu.edu.pl. Akcję koordynują mgr Barbara Borkowicz, mgr Monika Budzyńska, mgr Marta Kłobukowska i mgr inż. Marcelina Kuczma z Laboratorium Wsparcia i Rozwoju Aplikacji.

★ ★ ★ ★ ★

Jej Magnificencja Rektor UAM prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska napisała w dniu 30.11.2022 do pracowników m.in.:

„Od kilku tygodni wszyscy z niepokojem obserwujemy skutki kryzysu energetycznego oraz inflacji. Dotykają one nie tylko naszych domów, ale także Uniwersytetu. Rosną zatem koszty funkcjonowania Uczelni, spowodowane m.in. drogimi nośnikami energii, najwyższą od 25 lat inflacją czy wzrostem płacy minimalnej, przy względnie stałej wysokości subwencji otrzymywanej z budżetu Państwa. Dodatkowo, uchwalona w październiku 2023 roku ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w związku z sytuacją na rynku, wprowadziła obowiązek 10% zmniejszenia zużycia energii elektrycznej przez jednostki sektora finansów publicznych. Stajemy zatem przed poważnym wyzwaniem: wzrostem cen, skutkującym większymi kosztami codziennego funkcjonowania Uczelni oraz koniecznością zredukowania ilości prądu pobieranego przez UAM.

Starając się wyzwaniu temu sprostać, podjęliśmy, we współpracy z Dziekanami, prace nad stworzeniem swoistej, oszczędnościowej strategii. Projektując kolejne działania, staraliśmy się połączyć je z troską o nasze środowisko, o rozwiązania sprzyjające ekologii, ochronie klimatu, ograniczeniu zużycia surowców. Przedstawiamy dziś Państwu *Plan zapobiegania skutkom kryzysu energetycznego*, wdrożony do stosowania zarządzeniem nr 275/2022/2023 Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z dnia 28 listopada 2022 roku.”

PRZEMÓWIENIE DZIEKANA PROF. UAM DRA HAB. KRZYSZTOFA DYCZKOWSKIEGO WYGŁOSZONE NA UROCZYSTOŚCI ODNOWIENIA DOKTORATU PROFESORA LECHA DREWNOWSKIEGO

Magnificencjo Pani Rektor,
Wielce Dostojny Panie Profesorze,
Państwo Rektorzy, Państwo Dziekani,
Szanowni Goście

Czuję się zaszczycony mogąc przybliżyć Państwu sylwetkę niezwyklej postaci, jaką jest prof. dr hab. Lech Drewnowski, absolwent naszego uniwersytetu, który przez czterdzieści osiem lat był z nim związany zawodowo. Doniosłe osiągnięcia naukowe przyniosły Mu w pełni zasłużony autorytet, szacunek i uznanie w międzynarodowym środowisku matematycznym. Matematykę zawsze czuł i rozumiał bardzo głęboko, w stopniu osiąganym przez

niewielu. Kreatywność w rozwiązywaniu problemów łączył z ogromnym zaangażowaniem w pracę dydaktyczną, a w szczególności w kształcenie młodych kadr – pod jego opieką przygotowano i obroniono jedenaście rozpraw doktorskich. Swoich uczniów fascynował nie tylko przeogromną wiedzą, jakością i rozległością prowadzonych badań, ale również wielką skromnością, nieprzywiązywaniem większej wagi do awansów czy wyróżnień, czerpaniem satysfakcji z samego uprawiania matematyki, bez oglądania się na jakiegokolwiek korzyści, czy to materialne, czy innego rodzaju. Lech Drewnowski wielce zasłużył się w dziele budowania znaczącej pozycji Wydziału Matematyki i Informatyki wśród matematycznych ośrodków naukowo-badawczych i zawsze będzie zaliczany do grona najwybitniejszych profesorów tegoż wydziału.

Prof. Lech Drewnowski urodził się 10 lutego 1944 roku w Kruszynie, w powiecie wołkowyskim, na Kresach Wschodnich. Studia, w zakresie matematyki, odbył na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w latach 1961–1965. Jego nauczycielem był prof. Władysław Orlicz, przedstawiciel pierwszego pokolenia wybijających się uczniów Lwowskiej Szkoły Matematycznej Stefana Banacha i Hugona Steinhausa, który zapoczątkował powstanie i burzliwy rozwój Poznańskiego Ośrodka Matematycznego. Prof. Orlicz sprawował funkcję promotora pracy magisterskiej Lecha Drewnowskiego noszącej tytuł „O pewnych całkach uogólnionych”. Bezpośrednio po zakończeniu studiów rozpoczął pracę naukową w Katedrze Matematyki I, na stanowisku asystenta. Swojej macierzystej uczelni pozostał wierny przez cały czas aktywności zawodowej, tutaj realizowały się kolejne etapy jego kariery akademickiej.

Obszerną rozprawę doktorską „O pewnych zagadnieniach z teorii przestrzeni funkcji całkowalnych”, podobnie jak pracę magisterską, przygotował pod opieką prof. Orlicza i obronił 27 maja 1972 roku. Był 28. wypromowanym doktorem prof. Orlicza. Wartość dysertacji została dostrzeżona od razu, gdyż wyróżniono ją Nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Zaledwie w cztery lata po uzyskaniu stopnia doktora, w roku 1975, Lech Drewnowski przedstawił rozprawę habilitacyjną pt. „Rozkłady funkcji zbioru i istnienie miar skalarnych topologicznie równoważnych miarom wektorowym”, którą także uhonorowano Nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Zwieńczeniem szybkiego rozwoju naukowego i rosnącego uznania w środowisku matematycznym jakim cieszył się główny bohater dzisiejszej uroczystości było uzyskanie, w roku 1985, tytułu

naukowego. Miał on wówczas 41 lat.

Wyniki badań prof. Drewnowskiego, publikowane w wielu renomowanych czasopismach, wzbudziły szerokie zainteresowanie europejskich i amerykańskich ośrodków akademickich oferujących Mu stypendia i stanowiska profesora wizytującego. Przebywał, po kilkakroć, na uniwersytetach w Paryżu (Paris 6), Sewilli, Madrycie (Universidad Complutense), Katanii, Trewirze. W USA spędził łącznie ponad trzy i pół roku wizytując Michigan State University East Lansing, University of South Carolina in Columbia, University of Florida in Gainesville, University of Mississippi in Oxford. Bardzo trudno, choć w przybliżeniu, oszacować liczbę wykładów plenarnych i zaproszonych wygłoszonych przez prof. Drewnowskiego na międzynarodowych konferencjach naukowych, na sesjach poświęconych dokonaniom matematyków światowej sławy. Jego długoletnie kontakty, zwłaszcza z uniwersytetami w Niemczech i Hiszpanii, zostały wykorzystane do promowania najlepszych uczniów, ułatwienia ich zaistnienia na wymagającej i krytycznej arenie międzynarodowej.

Za efekty swoich badań był honorowany licznymi nagrodami. W zbiorze wyróżnień przyznanych Lechowi Drewnowskiemu znalazły się m.in.: Nagroda Polskiego Towarzystwa Matematycznego dla Młodych Matematyków, Nagroda Polskiego Towarzystwa Matematycznego im. Stefana Banacha, dwie Nagrody Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk, Nagroda Wydziału III Polskiej Akademii Nauk, Nagroda Ministra Edukacji.

Prof. Drewnowski stworzył grupę badawczą, która realizowała wiele projektów finansowanych w ramach Centralnego Programu Badań Podstawowych, a później przez Komitet Badań Naukowych i następnie przez Narodowe Centrum Nauki. Jej specjalnością stała się struktura przestrzeni liniowo-topologicznych, w szczególności przestrzeni funkcji mierzalnych, ciągłych, harmonicznym i holomorficznym oraz związane z nimi przestrzenie miar, a także metody analizy funkcjonalnej wykorzystywane w zagadnieniach analizy klasycznej i topologii.

Wśród aktywności prof. Drewnowskiego nie brak zaangażowania w działalność organizacyjną. W okresie 1987–1990 pełnił funkcję zastępcy dyrektora ds. naukowych Instytutu Matematyki działającego w strukturze Wydziału Matematyki i Fizyki. Był inicjatorem powstania, w 1980 roku, i pierwszym kierownikiem Zakładu Analizy Funkcjonalnej. Stanowisko to zajmował aż do przejścia na emeryturę w 2014 roku. Myślę, że warto przypomnieć pewną ciekawostkę dobrze ilustrującą stosunek Profesora do

młodszych kolegów i rozumienie obowiązków przełożonego względem podwładnych. Był zawsze otwarty na nowości technologiczne, którymi żywo się interesował. Wspierał swoich współpracowników nie tylko w rozwoju naukowym, ale dbał również o to, aby opanowywali narzędzia przydatne w pracy badawczej i dydaktyce. Jako pierwszy w zakładzie zaczął podczas zajęć ze studentami wykorzystywać zaawansowane urządzenia audiowizualne, uczył kolegów posługiwania się $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -em, edytorem tekstu, który stał się standardem w przygotowywaniu prac matematycznych do publikacji. Wykorzystując swoje zagraniczne kontakty uzyskał dostęp do beamera, tj. klasy $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -owej, umożliwiającej tworzenie prezentacji na potrzeby wystąpień podczas konferencji naukowych.

Osobowość i charakter prof. Drewnowskiego nie pozwalały nigdy na to, aby uznać go za stereotyp naukowca odpowiadający wyobrażeniom tzw. zwykłych ludzi niemających kontaktu ze środowiskiem akademickim. Zawsze cechowała go różnorodność zainteresowań i chociaż matematyka zajmowała szczególne i bardzo ważne miejsce w Jego myślach i duszy, to zachowywał wrażliwość na piękno i uroki życia, zwłaszcza na te związane z przyrodą, ze zwierzętami. Toczące się wokół wydarzenia żywo Go zajmują, chętnie o nich dyskutuje i, co znamienne, formułuje opinie wyważone, unika niepotrzebnych emocji. Sporo czasu poświęca lekturze, ze szczególnym upodobaniem sięgając do powieści Tolkiena i literatury rosyjskiej.

Jestem pewny, że wyrażam uczucia całej społeczności Wydziału Matematyki i Informatyki dziękując Jego Magnificencji Pani Rektor oraz Wysokiemu Senatowi za spełnienie prośby naszego wydziału o uhonorowanie prof. dr. hab. Lecha Drewnowskiego odnowieniem doktoratu, a gościom wdzięczny jestem za przybycie na dzisiejszą uroczystość.

Wielce Szanowny Panie Profesorze, proszę przyjąć gorące podziękowania za Pańską działalność na rzecz matematyki i rozwoju Wydziału Matematyki i Informatyki oraz życzenia wielu lat życia w niezawodnym zdrowiu, pomysłności, zadowoleniu i szczęściu.

★ ★ ★ ★ ★

LAUDACJA PROF. DRA HAB. WITOLDA WNUKA WYGŁOSZONA NA URO-
CZYSTOŚCI ODNOWIENIA DOKTORATU PROFESORA LECHA DREWNOW-
SKIEGO

Magnificencjo Pani Rektor,
Wielce Dostojny Doktorze,

Wysoki Senacie,
Szanowni Państwo Prorektorzy i Dziekani,
Wysoka Rada Dyscyplin Matematyka i Informatyka,
Drodzy Goście,

Przypadł mi zaszczyt i przyjemność przedstawienia laudacji obrazującej wyjątkowość postaci mojego Mistrza prof. dra hab. Lecha Drewnowskiego. Odczuwam dużą treść występując jako promotor honorowy, gdyż nastąpiła zamiana ról – to On czterdzieści lat temu był promotorem mojej pracy doktorskiej, a dzisiaj ja mam podołać zadaniu przybliżenia Państwu frapującej sylwetki uczonego cieszącego się nadzwyczajnymi względami królowej nauk, posiadającego niezwykle bogaty dorobek i liczne przymioty charakteru, które uczyniły Go jednym z najwybitniejszych profesorów w stuletniej historii matematyki na Uniwersytecie Poznańskim. Wspomniane bogactwo i mnogość zalet stanowią, paradoksalnie, problem, bo zmuszają, zważywszy na ciasne ramy czasowe laudacji, do zastosowania zasady „widzi mi się”, a więc subiektywnej selekcji spraw, które chciałoby się poruszyć.

Matematyka przez wieki wykładana była w ramach nauk wyzwolonych, o których Seneka pisał: „nauki wyzwolone zwiemy wolnymi, bo wolne są, gdyż za przedmiot swój uczyniły cnotę, cnotę prawdy”. Do matematyki nie ma przystępu koniunkturalizm, relatywizm i jakakolwiek ideologia. To zapewne przyciąga do niej ludzi prawych, niezależnych i pryncypialnych, takich jak nasz Doktor Odnowiany. W słowach jest zazwyczaj oszczędny, bo, jak sądzę, zdaje się On podzielać myśl zawartą w powiedzeniu *verba docent, exempla trahunt* (słowa uczą, przykłady pociągają; bądź, w bardziej swobodnym tłumaczeniu, doskonale oddającym sens owej maksymy: lepszy przykład niżli rada). Mało mówiąc, a działając, całym swoim postępowaniem dowodził nam, na różne sposoby, że *gaudium in litteris est* (nauka daje radość), a *doctrina et virtus tutissimae sunt divitiae* (nauka i cnota to najpewniejsze bogactwo).

Bez wątpienia zacząć wypada *ab ovo*, tj. od przyczyny terażniejszej uroczystości, czyli od doktoratu profesora Drewnowskiego. Znają już Państwo tytuł dysertacji: „O pewnych zagadnieniach z teorii przestrzeni funkcji całkownych”, i datę nadania stopnia – 27 maja 1971 roku. Najważniejsze wyniki przedstawione w rozprawie rozpowszechniono w trzyczęściowej publikacji “Topological rings of sets, continuous set functions, integration I, II, III” wydrukowanej w *Biuletynie Polskiej Akademii Nauk* (seria nauk matematycznych, astronomicznych i fizycznych) w roku 1972, a przedstawiał

je prof. dr hab. Władysław Orlicz, luminarz matematyki światowej sławy, twórca Poznańskiej Szkoły Matematycznej. O nieprzemijającej wartości rezultatów uzyskanych przez doktoranta świadczyć może fakt, że wspomniane wyżej *Parts one and two* należą do najczęściej cytowanych artykułów autorstwa prof. Drewnowskiego, przy czym w piątym dziesięcioleciu po opublikowaniu, było takich cytowań kilkadziesiąt. Co więcej, wspomniane prace zamieszczone są w bibliografii każdej z ważniejszych monografii poświęconej teorii miary, jakie ukazały się po 1972 roku, w szczególności w *Vector Measures* autorstwa duetu Joseph Diestel i Jerry J. Uhl, czy *Handbook of Measure Theory* pod redakcją Endre Papa. Rozprawa doktorska prof. Lecha Drewnowskiego została wyróżniona Nagrodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Mówiąc krótko, *opus opificem probat* (dzieło chwali twórcę), dysertacja ta stała się pozycją *must read*, zapoznać się z nią winien każdy, kogo interesuje teoria miar wektorowych, a świat matematyczny nadał jej miano “masterful study of Fréchet-Nikodym topologies and their applications”.

W ciągu ponad pięćdziesięcioletniej, nieprzerwanej aktywności naukowej prof. Lech Drewnowski opublikował bez mała 130 prac (to dużo, jak na standardy obowiązujące wśród matematyków). Warto podkreślić, iż 10 spośród nich ukazało się w latach 2017–2021, a więc w okresie przebywania autora na emeryturze. Dokonując najogólniejszej klasyfikacji tematyki dorobku prof. Drewnowskiego należy umiejscowić tenże w zakresie analizy funkcjonalnej oraz teorii miar i całek wektorowych. Charakterystyczną cechą prac Jego autorstwa, we wszystkich okresach, jest skupianie się na najbardziej aktualnych w danym momencie problemach wymienionych dwóch dyscyplin takich, jak: problem istnienia miary kontrolującej, rozkłady miar wektorowych bądź przyjmujących wartości w grupach topologicznych, ograniczoność obrazu miar wektorowych o wartościach w nielokalnie wypukłych przestrzeniach liniowo-topologicznych, istnienie modułu miary o wartościach w kratkach Banacha i przeliczalna addytywność modułu, charakteryzacje całkowalności w sensie Pettisa, twierdzenia typu Orlicza-Pettisa oraz charakteryzacje typów zbieżności szeregów w przestrzeniach liniowo-topologicznych i związki między rodzajami zbieżności, problem baz w nielokalnie wypukłych F -przestrzeniach, beczkowość przestrzeni i własność Nikodyma, przestrzenie minimalne, własność Gelfanda-Phillipsa w przestrzeniach operatorów, charakteryzacje zawierania kopii przestrzeni ciągów zbieżnych do zera lub przestrzeni ciągów ograniczonych przez różne przestrzenie miar, przestrzenie

operatorów oraz topologiczne kraty liniowe. Powyższe, dalece niekompletne, przykłady tematyki badawczej prof. Drewnowskiego pokazują, jak jest ona rozległa i różnorodna, jak bliska głównym nurtom badań uprawianych w najlepszych światowych centrach nauk matematycznych.

Gdyby zapytać prof. Drewnowskiego co motywowało niesłabnącą, w żadnym okresie życia, Jego aktywność naukową, być może odpowiedziałby pytaniem *quid dulcis est quam discere multa?* (cóż miłszego jest niż wiedzieć dużo, niż uczyć się wielu rzeczy?).

Prace prof. Drewnowskiego cechuje perfekcyjna staranność merytoryczna i redakcyjna. Ta pierwsza przejawia się w tym, że ich Autor mierząc się z problem dokonuje głębokiej jego analizy prowadzącej do wskazania początkowo zgoła niewidocznych i dalece nieoczywistych konsekwencji uzyskanego rozwiązania. Nadto, owo rozwiązanie przedstawiane jest nader często dla sytuacji znacznie ogólniejszej od tej, jaka została sformułowana w treści problemu. Prof. Drewnowski posiada dar niezwykle przejrzystego i eleganckiego sposobu przedstawiania dowodów. Rozumowania są bardzo klarowne, oparte na takich argumentach, które redukują do minimum długość dowodu, wręcz zachwycają pomysłowością, oryginalnością, pokazują, iż Profesor dysponuje umiejętnością określoną wśród matematyków jako „wielka siła dowodowa”. Zalicza się, bez wątpienia, do elitarnej, najbardziej poważanej w międzynarodowej społeczności matematycznej grupy *“problem solvers”*, uczonych, którzy rozstrzygają problemy kompleksowo, wieloaspektowo, wyczerpująco, nie pozostawiają wiele, lub zgoła nic, co mogłoby skłaniać innych do „drażnienia tematu”. Teksty prof. Drewnowskiego pozostają zgodne z zasadą *quidquid praecipies esto brevis* (czegokolwiek będziesz nauczał bądź zwięzły). Redagowane są precyzyjną i bezbłędną angielszczyzną, nie ma w nich zdań zbędnych czy pozbawionych istotnej treści. Imponuje także erudycja Autora widoczna zwłaszcza przy omawianiu motywacji badań i ich stanu w odniesieniu do podejmowanego zagadnienia oraz w metodologii. O wadze rezultatów prac badawczych prof. Drewnowskiego, ich znaczącym wpływie na rozwój przynajmniej kilku dyscyplin matematycznych i byciu źródłem inspiracji dla innych, świadczy nie tylko budząca zazdrość liczba cytowań, lecz także lista monografii, w których bibliografii znajdują się publikacje prof. Drewnowskiego. Niezwykle wymowny jest fakt, że 18 jego artykułów jest cytowanych i komentowanych we wspomianej wcześniej monografii *Vector measures* z 1977 roku, a więc osiem lat po rozpoczęciu przez Lecha Drewnowskiego działalności naukowej. Do Jego dorobku się

gano m.in. w takich ważnych książkach jak: *Sequences and Series in Banach Spaces*, *Barrelled Locally Convex Spaces*, *Three-space Problems in Banach Space Theory*, *Descriptive Topology in Selected Topics of Functional Analysis*. Wśród współautorów artykułów Lecha Drewnowskiego nie brakuje matematyków o uznanej renomie międzynarodowej, a nawet znakomitości, jak choćby Noga Alon (wieloletni pracownik Institute for Advanced Study in Princeton, laureat dziewięciu prestiżowych międzynarodowych nagród dla matematyków) czy Tomasz Łuczak, członek rzeczywisty PAN, pierwszy z najlepszych specjalistów z zakresu matematyki dyskretnej, teorii grafów, kombinatoryki, metod probabilistycznych. Prof. Drewnowski jest postacią doskonale znaną międzynarodowej społeczności matematycznej, cieszącą się jej uznaniem i obdarzoną dużym autorytetem naukowym.

Profesor Lech Drewnowski to niezwykle ceniony nauczyciel akademicki i mistrz dla swoich doktorantów. Zajęcia prowadził w sposób niezwykle atrakcyjny, żywy i ciekawy ilustrując wywody licznymi doskonale dobranymi przykładami, które często poszerzały materiał przewidziany do realizacji w ramach wykładanego przedmiotu. Ma dar przystępnego i zrozumiałego, dla skupionego słuchacza, przedstawiania rzeczy złożonych, nacechowanych wysokim poziomem abstrakcji. Studentom udostępniał obszerne materiały przygotowane z ogromną starannością i wyczuciem trudności, na jakie ci napotykali. Zawsze był bardzo oddany swoim doktorantom szczerze rozdając nieprzeliczalne mnogości inspirujących sugestii i wskazówek mających trudny do przecenienia wpływ na ich rozwój i późniejszy dorobek. Nigdy nie szczędził im czasu, zawsze był dla nich dostępny, chętnie dyskutował, tłumaczył, pomagał, wspierał i doradzał. Był autentycznym opiekunem naukowym potrafiącym dopingować do systematycznej pracy nie drogą ciągłych kontroli, ale niewyczerpana życzliwość i ogromny autorytet, jaki posiadał wśród swoich uczniów sprawiały, że nie wypadało zjawić się na kolejne spotkanie bez pokazania choćby niewielkiego postępu w prowadzonych pracach. Niestrudzenie starał się realizować najtrudniejsze zadanie nauczyciela wyrażone w słowach Marka Tulliusza Cyncerona *Non paranda nobis solum sed fruenta etiam sapientia est* (nie tylko powinniśmy opanować mądrość, ale także umieć z niej korzystać). Ogromne znaczenie dla nas wszystkich miało Jego zaangażowanie w seminarium, które prowadził nieprzerwanie przez ponad cztery dziesięciolecia i które było znakomitą szkołą zawodową matematyki, a także niezwykłą, przez lata utrzymywaną w kierowanym przez Niego Zakładzie Analizy Funkcjonalnej atmosfera rodzinnej niemal wspólnoty, taktowne

mobilizowanie do konstruktywnych działań, wspieranie radą i doświadczeniem, okazywane wyrazy sympatii. Mówiąc o relacjach prof. Drewnowskiego z uczniami chciałbym krótko nawiązać do tego, że zawsze był, i jest, wielkim erudytą. Pewnego razu prof. Władysław Orlicz wspominał udział w jednej z konferencji, kiedy to wśród prelegentów wystąpił znany czeski matematyk Vlastimil Pták. Jego wystąpienie często przerywał ten sam słuchacz stawiając pytania i domagając się poszerzonych wyjaśnień. Pták cierpliwie tłumaczył, aż wreszcie miarka się przebrała i zakończył kolejną odpowiedź słowami “kto mało czyta, mało rozumie”. Z powyższym stwierdzeniem na pewno zgadza się prof. Drewnowski. Jednakże doskonała znajomość literatury konserwowała lenistwo Jego współpracowników, bo po cóż było tracić czas na żmudne wertowanie książek i czasopism, skoro wystarczyło zapytać Profesora, a natychmiast otrzymywało się pełną informację, kto, co, gdzie i kiedy napisał na interesujący pytającego temat. Dowody na częsty kontakt prof. Drewnowskiego z matematyczną literaturą można do dziś znaleźć w Bibliotece Wydziału Matematyki i Informatyki. Na marginesach sporej liczby artykułów, zwłaszcza tych, jakie wydrukowano w czasach, kiedy nie było kserografów, znajdują się krótkie uwagi i komentarze, wpisane ołówkiem, bardzo starannym charakterem pisma, jednoznacznie zdradzającym autora wpisów. Oczywiście nie było to żadne niszczenie zbiorów, a nieoczekiwana pomoc dla kolejnych czytelników, ułatwiająca im śledzenie tekstu.

Przepelnia mnie wielka radość, że poprzez uchwałę Wysokiego Senatu nasz Uniwersytet wyraził zgodę na odnowienie doktoratu prof. Lecha Drewnowskiego, a tym samym zechciał docenić i uhonorować Jego wybitne osiągnięcia badawcze, zasługi dla rozwoju matematyki i powodzenie w kształceniu kolejnych pokoleń entuzjastów królowej nauk.

Kończąc, chciałbym skierować do Pana Profesora Drewnowskiego najlepsze, najserdeczniejsze, z serca płynące, życzenia zawarte w krótkiej formule jaką Rzymianie zwykli kończyć listy do bliskich: *vive, valeque* (żyj i bądź zdrowy). Ciesz się nieustannie, Drogi Profesorze, z powodzenia i sukcesów Wydziału Matematyki i Informatyki, któremu poświęciłeś tak wiele lat swego życia. Mój Mistrzu, dobroczyńco i, chyba wolno mi użyć tego słowa, przyjacielu, *ad multos annos* – sto lat i dłużej!

Opracowanie Informatora: Roman Murawski (rmur@amu.edu.pl)

<https://info.wmi.amu.edu.pl/>